

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 Reykjavík

14. október 2025, Reykjavík
UOS2509099/p.S

Efni: Umsögn- Matskyldufyrirspurn- Dýpkun Sundahafnar

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 15. september sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfis- og orkustofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd er háð mati á umhverfisáhrifum.

Framkvæmdarlýsing

Faxaflóahafnir áætla að dýpka Sundahöfn í þeim tilgangi að bæta öryggi siglinga inn og út úr höfninni. Gerð var grein fyrir fyrirhuguðum framkvæmdum í Sundahöfn (vatnshlotinu Sund-Elliðaárvogur-Grafarvogur nr. 104-1303-C), þ.á.m. dýpkun við mat á umhverfisáhrifum fyrir þróun Sundahafnar árið 2021. Í umhverfismatinu frá 2021 var gert ráð fyrir að það ætti að taka að hámarki 3.150.000 m³ af efni sem yrði notað til landfyllinga en hluti efnisins (gróft mat 1.200.000 m³) sett í aflagða efnistökgryfju við Engey (vatnshlot; 104-1391-C Straumsvík-Kjalarnes, strandsjór).

Nú hefur verið fallið frá því að nota efnið í landfyllingu í Vatnagörðum og því hafa forsendur breyst frá því að umhverfismatið var gert. Gert er ráð fyrir að magn efnis sem verður tekið í fyrirhuguðum dýpkunarframkvæmdum verði um 1.400.000 m³ og á að setja allt efnið í aflögðu efnistökgryfjuna við Engey. Þar á meðal er mengað efni, sem áætlað er að sé u.þ.b. 40.000 m³, en í umhverfismatsskýrslu frá 2021 var gert ráð fyrir að mengaða efnið yrði lokað af í landfyllingu. Í umhverfisskýrslunni stendur einnig að losun á 1.200.000 m³ myndi dreifast yfir 20 ár en nú er gert ráð fyrir að dýpkunarframkvæmdin fari fram á einu ári.

Leyfi Umhverfis- og orkustofnunar

Framkvæmdin er háð tveimur leyfum frá Umhverfis- og orkustofnun. Er það annarsvegar leyfi til efnistöku vegna dýpkunar Sundahafnar skv. 3. gr. laga nr. 73/1990 um eignarétt íslenska ríkisins að auðlindum hafsbotnsins utan netlaga og hinsvegar leyfi til varps dýpkunarefna í hafið skv. 9. gr. laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda.

Niðurstaða

Umhverfis- og orkustofnun telur að framkvæmdin feli ekki í sér verulegar breytingar frá því að álit Skipulagsstofnunar kom út árið 2022 og telur stofnunin að nægjanlega sé gert grein fyrir framkvæmdinni í matskyldufyrirspurninni og í fylgigögnum. Því telur Umhverfis- og orkustofnun að framkvæmdin sé ekki háða mati á umhverfisáhrifum. Stofnunin tekur fram að þetta mat er einungis byggt á þeim þáttum málsins sem snúa að verksviði stofnunarinnar.

Virðingarfyllst,

Þorbjörg Sigfúsdóttir

sérfræðingur

Gunnar Ólafsson

sérfræðingur